

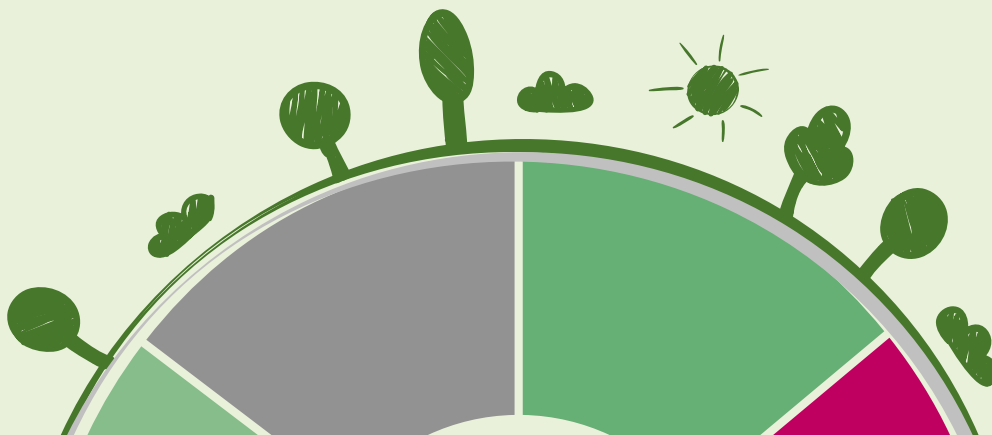

**15 - 17
ЖОВТНЯ
2020**

ЗБІРКА ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**IV спеціалізованого міжнародного
Запорізького екологічного форуму**

 Міністерство
захисту довкілля
та природних ресурсів
України

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
Міністерство освіти і науки України
Запорізька міська рада
Запорізька торгово-промислова палата
Комітет підприємців з питань природокористування та охорони довкілля
при ТПП України
ЗОСПП(Р) «Потенціал»
МАОМС «Регіональний центр розвитку спроможних територіальних
громад Запорізької області»

*IV СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ МІЖНАРОДНИЙ ЗАПОРІЗЬКИЙ
ЕКОЛОГІЧНИЙ ФОРУМ*

«Еко Форум – 2020»

ЗБІРКА ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

15 – 17 жовтня 2020 року

ВЦ «Козак-Палац»

Запоріжжя 2020

Еко Форум – 2020 : збірка тез доповідей IV спеціалізованого міжнародного Запорізького екологічного форуму, 15 – 17 жовтня 2020 р. / Запорізька міська рада, Запорізька торгово-промислова палата. – Запоріжжя: Запорізька торгово-промислова палата, 2020. – 500 с.

Організаційний комітет:

Еделєв В.Г. – радник Запорізького міського голови, голова організаційного комітету;

Золотарьов Г.А. – начальник управління з питань екологічної безпеки Запорізької міської ради, заступник голови організаційного комітету;

Басов О.Ю. – депутат міської ради, голова постійної комісії Запорізької міської ради з питань екології;

Бессонов С.В. – директор з охорони праці, промислової безпеки та екології ПрАТ «Запоріжжкокс»;

Борисов Г.М. – заступник директора департаменту з управління житлово-комунальним господарством Запорізької міської ради;

Брезицький В.І. – головний гідрогеолог ТОВ «НВЦ «Запоріжгідропроєкт»;

Булигіна І.В. – начальник науково-дослідного вимірювального центру з питань екології, якості продукції та матеріалів ПрАТ «УкрНДІОГаз»;

Вагін А.В. – заступник генерального директора ПАТ «Український графіт»;

Васильчук Г.М. – доктор історичних наук, професор, проректор з наукової роботи Запорізького національного університету, депутат Запорізької міської ради;

Ветошкіна О.І. – начальник відділу охорони навколишнього середовища ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат»;

Вітковська Н.В. – заступник директора департаменту-начальник управління з питань розвитку освіти департаменту освіти і науки Запорізької міської ради;

Гарбер Ю.В. – генеральний директор КСП «Запоріжзелнгосп» Запорізької обласної ради;

Гнатенко О.В. – заступник директора Запорізького машинобудівного заводу ім. В.І. Омельченка АТ «Мотор Січ», голова Екологічної ради при ЗОСПП(Р) «Потенціал»;

Дзюба В.В. – заступник директора КРБП «Зеленбуд»;

Дорошенко Ю.Л. – директор ЗКАТП 082801 «Комунсантрансекологія»;

Дузенко Г.С. – дизайнер КРБП «Зеленбуд»;

Єрємін Т.І. – директор Позашкільного навчального закладу «Дитячий парк «Запорізький міський ботанічний сад» Запорізької міської ради Запорізької області;

Золотих І.С. – головний спеціаліст з міжнародних зв'язків виконавчого комітету Запорізької міської ради;

Ісаєв В.М. – головний інженер ПрАТ «Запоріжсклофлюс»

Качинська-Пилипчук І.П. – заступник директора департаменту економічного розвитку Запорізької міської ради;

Кондрашова Л.О. – начальник відділу з комплексного благоустрою території міста департаменту інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради;

Крамаренко О.М. – голова ГО «Дзига»;

Кругляк С.В. – регіональний координатор проекту ПРОМІС у Запорізькій області;

Кухарєв О.О. – заступник начальника управління-начальник відділу організації та контролю пасажирських перевезень на автомобільному транспорті управління з питань транспортного забезпечення та зв'язку Запорізької міської ради;

Ліхобіцька Л.В. – заступник технічного директора з охорони навколишнього середовища АТ «Запорізький завод феросплавів»;

Малигін М.Г. – начальник групи охорони навколишнього середовища КП «Водоканал»;

Мачеча Т.О. – інженер з охорони навколишнього середовища 1 категорії Запорізького комунального підприємства міського електротранспорту «Запоріжелектротранс»;

Моргун Ю.В. – головний спеціаліст відділу оцінки впливу на довкілля та моніторингу Департаменту екології та природних ресурсів Запорізької облдержадміністрації;

Мощенко І.О. – головний спеціаліст відділу оцінки впливу на довкілля та моніторингу Департаменту екології та природних ресурсів Запорізької облдержадміністрації;

Ніколаєв В.А. – начальник управління внутрішньої політики, преси та інформації Запорізької міської ради;

Овчаренко О.А. – директор КП «Запорізьке міське інвестиційне агентство»;

Паннік А.М. – начальник відділу охорони навколишнього середовища ПрАТ «Дніпроспецсталь»;

Пріт В.І. – депутат Запорізької міської ради;

Святецький О.В. – начальник відділу охорони навколишнього середовища ПрАТ «Запоріжвогнетрив»;

Севальнев А.І. – завідувач кафедри загальної гігієни та екології, доцент, к.м.н. Запорізького державного медичного університету;

Ткаліч О.М. – головний інженер ТОВ НВП «Дніпроенергосталь», заступник голови Екологічної ради ЗОСПП(Р) «Потенціал»;

Усмонова С.Т. – заступник директора КП «Інститут розвитку міста Запоріжжя»;

Холіна І.В. – начальник управління охорони навколишнього середовища ПАТ «Запоріжсталь»;

Хоменко О.Г. – голова комітету з питань екології, охорони навколишнього середовища та запобігання надзвичайним ситуаціям Громадської ради при виконавчому комітеті Запорізької міської ради;

Хоцький В.І. – заступник директора департаменту інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради

Шамілов В.І. – президент Запорізької торгово-промислової палати;

Щербина Ю.Б. – начальник управління охорони праці, охорони навколишнього природного середовища, техногенної, пожежної безпеки та цивільної оборони Концерну «Міські теплові мережі».

Тези представлені в авторській редакції. За достовірність інформації, що викладена в тезах доповідей, відповідальність несуть їх автори.

Зміст публікації є виключно думкою авторів та не обов'язково відображає офіційну позицію організаторів форуму.

Гриб О. М., к. геогр. н., доцент, Скоб'як А. В., магістр
Одеський державний екологічний університет (ОДЕКУ)

**ОБҐРУНТУВАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ЕФЕКТИВНОГО
ЗАХИСТУ ВОДНОЇ ЕКОСИСТЕМИ РІЧКИ ВЕЛИКИЙ КУЯЛЬНИК
(РАЙОН РІЧОК ПРИЧОРНОМОР'Я) ВІД НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ
ЗМІН КЛІМАТУ ШЛЯХОМ ЗМЕНШЕННЯ ІСНУЮЧОГО РІВНЯ
АНТРОПОГЕННОГО ВПЛИВУ ТА ВІДНОВЛЕННЯ РЕФЕРЕНТНОГО
СТАНУ РУСЛА РІЧКИ**

На сьогодні не існує жодних офіційних даних про об'єми, періодичність та режим наповнення існуючих ставків і водосховищ на басейні р. В. Куяльник. Однак з 05.12.2018 р. весь басейн річки увійшов у межі 2 та 3 зон і округу санітарної охорони державного курорту «Куяльник». Тому актуальною задачею є оцінка сучасного стану використання водних ресурсів на басейні даної річки та розробка рекомендацій щодо відновлення її водного режиму. Русло-балкова мережа річки у другій половині ХХ ст. перетворена на каскад штучних водойм (ставків і водосховищ), значні ділянки якої штучно спрямлені та каналізовані, а також перекриті шлюзами, які у ХХІ ст. замінені підпірними стінками. Згідно з вимогами Водного Кодексу України та Водної Рамкової Директиви 2000/60/ЄС русло цієї річки має бути відновлено до референтного (природного) стану.

З використанням старих карт за 1860 р. визначено референтне положення ділянок старого (природного) русла р. В. Куяльник та її головних приток. За цими ж картами встановлено, що деякі з штучних водойм (ставків) існують та використовуються населенням більш ніж 155 років (всього 47 од. або 29% від сучасної кількості водойм). Це враховано при обґрунтуванні рекомендацій щодо ліквідації «зайвих» штучних водойм для зменшення обсягів цих водойм.

Оцінка наповнення ставків і водосховищ за період з 1989 по 2020 рр. здійснювалась з використанням космічних знімків радіометрів Landsat і Sentinel за допомогою онлайн інструменту-переглядача USGS Land Look Геологічної

служби США (United States Geological Survey). На прикладі 9 штучних водойм (7-х ставків та 2-х водосховищ) в різних місцях басейну річки було оцінено їх наповнення за останні 32 роки: 3 ставка – в руслі р. В. Куяльник; 3 ставка – на р. Суха Журівка; 1 ставок та 1 водосховище – на р. Силівка; 1 водосховище – у гирлі р. Кошкова. Встановлено, що ставки в головному руслі р. В. Куяльник та майже всі ставки в руслі р. Суха Журівка завжди були з водою. Виключенням є ставок в с. Новоолександрівка, який лише 4 роки (1995, 2015, 2019, 2020 рр.) був сухим (без води), а інші 28 років – з водою. Северинівське водосховище на р. Кошкова 23 роки було з водою і лише 4 роки – без води (2010-2012, 2020 рр.). Найбільша кількість років, в які ставки і водосховища були без води, визначена на р. Силівка. Так ставок в с. Анатолівка був з водою 22 роки та 10 років – без води, з яких 5 років поспіль (2016-2020 рр.). Силівське водосховище було з водою 18 років та 14 років – без води, з яких 8 років поспіль (2013-2020 рр.).

Згідно з вимогами статті 82 Водного Кодексу України у дуже маловодні роки $P = 95\%$ річний стік р. В. Куяльник дорівнює нулю, тому запропоновано визначати граничні об'єми регулювання стоку за кривими забезпеченостей природного стоку у маловодний рік $P = 80\%$. В цьому випадку для басейну річки загальний об'єм штучних водойм не може бути більшим ніж 2,05 млн. м³: на р. Кошкова – до 0,01 млн. м³; на р. Силівка – до 0,05 млн. м³; на б. Каразея – до 0,20 млн. м³; на р. Суха Журівка – до 0,45 млн. м³. Це у 7,6 разів менше ніж існуючий об'єм всіх штучних водойм у басейні р. В. Куяльник (15,6 млн. м³).

Для зменшення втрат води на випаровування в умовах підвищення температур і зменшення вологості повітря, пов'язаних зі змінами клімату, пропонується зменшити об'єми, площі водного дзеркала і кількість штучних водойм на басейні р. В. Куяльник та здійснити ренатуралізацію природного (референтного) стану русла шляхом відновлення старих меандрів річок і балок.

Собко Д. М., Камкіна Л.В. ЗАСТОСУВАННЯ ВУГЛЕЦЬВМІСНИХ МАТЕРІАЛІВ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ В МЕТАЛУРГІЙНИХ ПРОЦЕСАХ	189
Ткачук Н.В., Мазур П.Д., Зелена Л.Б. БАКТЕРІАЛЬНІ БІОПЛІВКИ У КОРОЗІЙНОМУ ПОШКОДЖЕННІ МАТЕРІАЛІВ	191
Хоменко І.О., Петренко Я. В. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО РИНКУ ЕНЕРГОРЕСУРСІВ	193
Шатілов О. О. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ	197
Яненко В.С., Максін В. І., Скрипник А. П., Трачук М. А. ДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ВІТРОЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ	199

УПРАВЛІННЯ ВОДНИМИ РЕСУРСАМИ: ЯКІСТЬ ВОДИ, ОЧИЩЕННЯ СТІЧНИХ ВОД

Антонік В.І., Антонік І.П., ВПЛИВ ШАХТНИХ ВОД КРИВБАСУ НА СТАН ГІДРОСФЕРИ В РАЙОНІ ЇХ НАКОПИЧЕННЯ	203
Борисенко М.М., Лукашов Д.В. ВПЛИВ КАНІВСЬКОЇ ГЕС НА ГІДРОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ВОДИ В НИЖНЬОМУ Б'ЄФІ	205
Верголяс М. Р. ЕКОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ БЕЗПЕКИ ВОД РІЧКИ ДНІПРО	207
Гільов В.В., Трошин М.Ю. РОЗРАХУНОК КІЛЬКОСТІ НАФТОПРОДУКТІВ У ПОВЕРХНЕВОМУ ДОЩОВОМУ СТОЦІ З ТЕРИТОРІЇ НЕВЕЛИКИХ МІСТ	209
Гільов В.В., Щербаківа О.М. ВПЛИВ МАЛОМІРНОГО ФЛОТУ НА ВОДОЙМИ	211
Гриб О. М., Компанієць Ю. А. ОЦІНКА ЕФЕКТУ ВІД ПОПОВНЕННЯ КУЯЛЬНИЦЬКОГО ЛИМАНУ МОРСЬКОЮ ВОДОЮ З ОДЕСЬКОЇ ЗАТОКИ ШЛЯХОМ ПОРІВНЯННЯ ПОЗНАЧОК РІВНІВ ВОДИ В ЛИМАНИ У 2015-2019 ТА 2010-2014 РОКАХ	213
Гриб О. М., Скоб'як А. В. ОБҐРУНТУВАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ЕФЕКТИВНОГО ЗАХИСТУ ВОДНОЇ ЕКОСИСТЕМИ РІЧКИ ВЕЛИКИЙ КУЯЛЬНИК (РАЙОН РІЧОК ПРИЧОРНОМОР'Я) ВІД НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ЗМІН КЛІМАТУ ШЛЯХОМ ЗМЕНШЕННЯ ІСНУЮЧОГО РІВНЯ АНТРОПОГЕННОГО ВПЛИВУ ТА ВІДНОВЛЕННЯ РЕФЕРЕНТНОГО СТАНУ РУСЛА РІЧКИ	215
Гришко С., Непша О.В. ПРИРОДОФОРМУЮЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА РОЛЬ МАЛИХ РІЧОК ДЛЯ СТЕПОВИХ ЛАНДШАФТІВ	217
Грубінко В.В., Матіюк С.М., Ткач Н.М., ВОДООЧИЩЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ БАЗАЛЬТОВОГО ТУФУ	219
Денисенко О.І., Пархоменко Л.О. ЧИСЕЛЬНЕ МОДЕЛЮВАННЯ	221

ЗБІРКА ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
IV СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО МІЖНАРОДНОГО ЗАПОРІЗЬКОГО
ЕКОЛОГІЧНОГО ФОРУМУ
«ЕКО ФОРУМ – 2020»

Випуск підготовлено до друку Запорізькою торгово-промисловою палатою.

2020

Наклад 100 екз.

ЕКО ФОРУМ - 2020

15 - 17 жовтня 2020 року
м. Запоріжжя, ВЦ «Козак-Палац»

ASTRA
capital group

